

Sandvikens Kommun

» ”BESTÄMMELSE.”

Sandvikens kommuns

**”Uppdrag, arvode och ersättningar för
förtroendevalda”**

Styrdokumentets data

Beslutad av: Kommunfullmäktige

Beslutsdatum och paragraf: 2019-10-21 §171

Diarienummer: KS2015/226

Giltighetstid: Tillsvidare

Dokumentansvarig: Kommunledningskontoret

För revidering ansvarar: Kommunledningskontoret

För uppföljning och tidplan för denna ansvarar: Kommunledningskontoret

Revidering av styrdokumentet

Rätt att revidera ges på delegation från beslutande organ.

Orsak till revidering: Beslut av kommunfullmäktige

Förändring i dokumentet: I avsnitt 2.6

Beslut av: Kommunfullmäktige

Beslutsdatum: 2024-02-19, §12

Diarienummer: KS2023/677

Beskrivning av Sandvikens kommuns styrdokument

Dokument som uttrycker den politiska viljan

VISION – övergripande måldokument, beskriver den framtida organisationen strävar mot

POLICY – Gemensamt förhållningssätt, viljeinriktning, principer inom ett område i allmänt hållna formuleringar. Kortfattad vägledning för att nå önskad nivå/tillstånd. Innehåller inte mål.

PROGRAM – Beskriver inriktningen inom ett område för att styra mot en förändring. Innehåller mål och prioriteringar. Inga detaljerade anvisningar

PLAN – Lagstadgade benämningar på styrdokument t. ex. Översiktsplan, Detaljplan

RIKTLINJE – Hur en fråga hanteras. Högre detaljeringsgrad än i en policy. Regler eller material av informationskaraktär ska inte finnas om det inte är nödvändigt för förståelse.

REGLEMENTE – ansvarsområde och arbetsformer

Grundläggande styrning

ARBETSORDNING – Föreskrifter som behövs för handläggningen av Kommunfullmäktiges sammanträden.

REGLEMENTEN – Föreskrifter om nämndernas och revisionens verksamhet och arbetsformer.

Partssammansatta organs uppgifter, sammansättning, mandattid och verksamhetsformer

DELEGATION – Överlämnande av beslutsrätt från KF till nämnd eller från nämnd till utskott, ledamot eller tjänsteman, i visst ärende eller grupp av ärenden.

BOLAGSORDNING – Aktiebolags/handelsbolags regelverk, som tillsammans med lagstiftning anger ramarna för verksamheten.

ÄGARDIREKTIV / ÅRLIGA UPPDRAG – Ägarens viljeinriktning med ett bolags verksamhet utöver vad som framgår av bolagsordning

KOMMUNALA TAXOR – Beslut om taxor ska enligt kommunallagen beslutas av KF

KOMMUNALA FÖRESKRIFTER. STADGOR – Kommunala föreskrifter av bindande karaktär som riktar sig mot allmänheten.

Tjänstemannadokument

VERKSAMHETS- & ARBETSPLANER – Planer utarbetas årligen och anger utförligt vad som ska göras, vilka som är ansvariga och när olika aktiviteter ska vara klara.

RUTINER & REGLER – En sammanställning av aktiviteter inom ett visst område som anger hur en uppgift ska utföras. Effekten i verksamheten ska följas upp. Ska vara tydliga och inte medge egna tolkningar.

Förtroendevalda

Dessa bestämmelser gäller för förtroendevalda som avses i 4 kap 1 § kommunallagen (2017:725). Grunden för arvoden och ersättningar är kommunallagens 4 kap 12–18 §§.

Målsättningen är att ingen ska förlora ekonomiskt på att engagera sig politiskt.

1. Uppdraget som förtroendevald

Förtroendemannarollen är utformad så att ledamoten är och uppfattas vara en del av de styrande i Sandvikens kommun med den gemensamma målsättningen att skapa lösningar för kommunens bästa. En förtroendevald har flera olika roller. Uppdraget inom Sandvikens kommun innebär att förtroendevalda ska göra följande:

- Granska den kommunala verksamheten, verka för förbättringar i den och ha goda allmänkunskaper.
- Vara en länk till allmänheten och verka för en aktiv medborgardialog. Den senare uppgiften innebär dels att förmedla och prata om innebörden i de beslut som fattas samt att känna till värderingar och åsikter bland kommunmedlemmarna.
- Vara sitt partis representanter i styrelser och nämnder. Det förväntas därför att förtroendevalda vinnlägger sig om att föra sitt partis talan i styrelser och nämnder genom att söka nödvändig information och därigenom skapa underlag för att fatta beslut.
- Respektera demokratin och dess spelregler.
- Följa lagar, förordningar och andra bestämmelser och policydokument, som skapats för vårt samhälle.
- Ta del av och följa gällande ordningsregler för politiskt arbete och uppdrag.
- Värna om sitt oberoende och själv ta ansvar för att undvika risk att hamna i jävsituation.
- Arbeta för kommunmedlemmarnas och samhällets bästa och bortse från egen eller närståendes vinning.
- Hålla sig till fakta så långt man känner till dem och även i övrigt vara sanningsenlig, ärlig och hederlig.
- Vara väl förtrogen med en frågeställning före medverkan till beslut.
- Ha kännedom om och tillämpa gällande sekretessbestämmelser.
- Argumentera sakligt och visa respekt för personer med andra uppfattningar samt ha en öppen och förtroendefull inställning.
- Förvalta samhällets tillgångar och anvisa medel på ett noggrant, ansvarsmedvetet och ändamålsriktigt sätt.
- Uppmärksamma övriga förtroendevalda på eventuella missförhållanden i den kommunala verksamheten.

Ledamöter och ersättare som ställer sig till förfogande för förtroendeuppdrag inom kommunen har rätt till utbildning för uppdraget, därför anordnas kurser och seminarier om kommunens organisation och hur det politiska arbetet i styrelser och nämnder fungerar.

Den utbildning som krävs för att sitta i en nämnd eller styrelse ska tillhandahållas av berörd nämnd/förvaltning och/eller genom central samordning. De som är ordinarie eller ersättare har skyldighet att delta i sådana utbildningar.

Den allmänpolitiska utbildningen ansvarar respektive politiskt parti för, detta ingår som en del i det partistöd som kommunfullmäktige har beslutat om. De politiska partierna ansvarar för att eventuella mentorer utses till nya förtroendevalda. Arvodering av/ersättning till dessa ingår i det allmänna partistödet.

Förtroendevalda har rätt att kräva respekt beträffande det egna privatlivet.

2. Fasta arvoden

Arvode utgår med ett fast belopp som är en procentandel av månatliga riksdagsmannaarvodet om inget annat anges.

Avslutas ett fast arvoderat uppdrag vid annan tidpunkt än vid ett månadsskifte så betalas arvode endast för den del av månaden då den förtroendevalda varit vald till sitt uppdrag.

2.1 Kommunfullmäktige

Ordförande i (majoritet)	18 %
Förste vice ordförande i (majoritet)	10 %
Andre vice ordförande i (opposition)	5 %
Ordförande i beredningsråd under den period rådet verkar	3 %

2.2 Kommunstyrelsen

Ordförande (majoritet) tillika kommunalråd	100 %
Förste vice ordförande (majoritet) tillika kommunalråd	90 %
Andre vice ordförande (opposition) tillika oppositionsråd	80 %

I de fall där fast arvode inte betalas ut för annat uppdrag i kommunstyrelsen betalas 10 % till ordförande i utskott under kommunstyrelsen.

Kommunalråd i majoritet samt andre vice ordförande i kommunstyrelsen får fysisk arbetsplats via kommunens försorg.

2.3 Nämnder

Ordförande i kunskapsnämnden, omsorgsnämnden och individ- och familjeomsorgsnämnden (majoritet)	50 %
Ordförande i övriga nämnder (majoritet)	40 %
Förste vice ordförande i (majoritet)	10 %
Andre vice ordförande (opposition)	5 %

I de fall där fast arvode inte betalas ut för annat uppdrag i nämnden betalas 10 % till ordförande i eventuella utskott under nämnden.

Arvode utgår inte till ordförande i nämnd om densamme är kommunstyrelsens ordförande eller vice ordförande.

2.4 Revisionen

Ordförande i revisionen (opposition)	12
Ledamot i revisionen	7 %

Föregående mandatperiods revisorer sitter kvar parallellt med de nyvalda revisorerna fram till 30 juni för att revidera föregående år samt för att bolagens nya revisorer utses först i juni.

Under perioden får föregående mandatperiods revisorer som ej är omvalda inget fast arvode, däremot sammanträdesarvode.

2.5 Kommunala bolag

Ordförande i Sandviken Stadshus AB, Göransson Arena AB och Högbo Bruks AB (majoritet)	25 %
Ordförande i Sandviken Energi AB och Sandvikenhus AB (majoritet)	35 %
Vice ordförande Sandviken Energi AB och Sandvikenhus AB (majoritet)	10 %

För ordförande och vice ordförande i övriga bolag utgår inget fast arvode.

De bolag där Sandvikens kommun utser styrelseledamöter fastställer egna ersättningsnivåer. Arvoden för förrättning/sammanträde i kapitel 3 utgör riktlinje för de kommunala bolagens fastställande.

Arvode utgår inte till ordförande i kommunala bolag om densamme är kommunstyrelsens ordförande eller vice ordförande.

2.6 Övriga

Ordförande i överförmyndarnämnden	18 %
-----------------------------------	------

Engångssumma efter avslutat val:

Ordförande i valnämnden	5 %
-------------------------	-----

Vice ordförande i valnämnden	5 %
------------------------------	-----

Ledamot i valnämnd	4 %
--------------------	-----

Detta ingår i uppdraget

Kommunalråds-/oppositionsrådsmandatet omfattar tid för inläsning, deltagande i sammanträden, budgetarbete, deltagande i olika arbetsgrupper samt tid då kommunalråd/oppositionsråd ska finnas tillgängligt för allmänheten, anställda, övriga politiker m.fl.

Fasta månadsarvoden utgör ersättning för:

- att regelmässigt och regelbundet följa förvaltningarnas och bolagens verksamhet via kommunstyrelsen/nämnderna
- att förbereda ärenden och sammanträden
- att lämna information till kommunmedlemmar, massmedia, organisationer m.m.
- att initiera och upprätthålla samråd med övriga ledamöter (presidium)
- att leda nämnden och att leda utvärderingen av verksamheten (ordförande).

3. Arvode för förrättning/sammanträde

Arvode utgår med ett fast belopp som är 1 % av månatliga riksdagsmannaarvudet per förrättning/sammanträde. Högsta antalet förrättnings-/sammanträdesarvoden per dag är två stycken.

Arvode betalas ut till ledamöter i styrelser, nämnder, kommittéer, utskott, delegationer och styrgrupper samt vid deltagande i sammanträden och förrättningar med respektive organ.

I arvudet ingår övriga åtaganden som är förenade med uppdraget, såsom inläsning av sammanträdeshandlingar, protokollsjustering samt övriga förberedelser.

Till ersättare som är kallad att tjänstgöra betalas samma arvode ut. Ersättare som deltar utan att tjänstgöra får ersättning för förlorad arbetsförtjänst samt eventuella andra kostnader enligt i vilka sammanhang man får ersättning.

Ett sammanlagt fast kommunalt arvode och/eller mandatarvode på 20 % av riksdagsmannaarvudet och högre per månad är värderat att täcka arvoden och förlorad arbetsförtjänst. De förtroendevalda som får sådan ersättning har inte rätt till arvode utöver den fasta ersättningen eller ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Detta gäller inte vid kommunfullmäktigesammanträden och vid av kommunfullmäktige utsedda beredningar, t.ex. valberedningen, då utgår förrättnings-/sammanträdesarvode. Utskott inom nämnd är inte beredningar utsedda av fullmäktige.

4. Arvode utifrån mandat

Utöver kommunalråd och oppositionsråd kan ytterligare råd tillsättas. Ytterligare kommunalråd föreslås av majoriteten och oppositionsråd föreslås av oppositionen. Kravet på råden är att de ska sitta som ordinarie i kommunstyrelsen. Råden beslutas av kommunfullmäktige efter beredning i valberedningen.

Totalt för dessa råd eller för annan utsedd förtroendevald i fullmäktige kan ett arvode om max 408 % av riksdagsmannaarvodet fördelas per månad utifrån de 51 mandat som finns i kommunfullmäktige. De första tre mandat per parti genererar 10 % av riksdagsmannaarvodet och efterföljande procent fördelas på återstående mandat upp till 408 %. Arvode utifrån mandat får inte användas för att höja redan fasta arvoden och taket för enskild förtroendevald är 100 %.

För de partier som tillsätter kommunstyrelsens ordförande och förste och andre vice ordförande halveras partiets mandatarvode.

Delas arvodet på flera förtroendevalda, får inte den sammanlagda rätten till rådsersättning för förlorad arbetsförtjänst, förrättningsarvode, samt det fasta arvodet, överstiga den rätten till ersättning, som varit om partiet valt att utse endast ett råd.

Gruppledare kan tilldelas arvode utifrån mandat även om gruppledaren är ordförande, förste vice eller andre vice i nämnd. Sådan förhöjd ersättning får dock aldrig överstiga en ersättning motsvarande mer än 100 % av riksdagsmannaarvodet.

Det är möjligt att ge hela eller delar av mandatarvodet till förtroendevalda i andra partier. Det går också att avstå från att använda mandatarvodet.

5. Övriga ersättningar

5.1 Förlorad arbetsinkomst

Då en förtroendevald utövar sitt politiska uppdrag för Sandvikens kommun betalas ersättning ut för förlust av arbetsinkomst om man inte har sammanlagt fast kommunalt arvode på 20 % och högre per månad av riksdagsmannaarvodet.

Har den förtroendevalde ett uppdrag på ledig tid har den ingen rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Den förtroendevalde ska anmäla sin inkomst av arbete som ska anges i timlön inklusive semesterersättning till löneenheten. Inkomstuppgiften ska vara styrkt av arbetsgivare, revisor eller genom den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) som har rapporterats till Försäkringskassan. Intyget ska innehålla från- och meddatum. Besked om ny lön ska meddelas senast två månader efter det att nytt avtal slutits.

Med arbetsinkomst likställs i detta sammanhang arbetsmarknads- och socialförsäkringsbaserade ersättningar samt andra ersättningar som reduceras till följd av förtroendeuppdraget. Med arbetsinkomst menas inte pension eller studiemedel.

Förtroendevald har rätt till retroaktiv ersättning för förlorad arbetsförtjänst vid löneförhöjning.

Egen företagare eller anställd i bemanningsföretag

Ersättningen betalas även ut till förtroendevald som är företagare med egen verksamhet, dock endast om sammanträdet eller förrättningen äger rum på tid som normalt är arbetstid i företagarens verksamhetsområde.

För förtroendevald som har inkomstförlust från eget företag ska inkomstförlust styrkas av revisor. Med egenföretagare avses person som innehar F-skattsedel. Saknas revisor ska den förtroendevalda själv bestyrka sin inkomstförlust, till exempel genom SGI.

För anställda i bemanningsföretag som måste avstå arbete och därmed inte kan vara tillgängliga för bemanningsföretaget utbetalas timlön inklusive semesterersättning såsom om de skulle ha arbetat eller ställt sig tillgängliga för arbete.

5.2 Arbetslöshet eller sjukdom

Ersättning till arbetslösa vid förtroendeuppdrag ska vara lika stor som den dagpenninggrundande inkomsten, alltså den förvärvsinkomst som A-kasseersättningen är baserad på. Styrkt underlag ska uppvisas för att få denna ersättning.

Förtroendevald måste vid sjukskrivning eller arbetslöshet anmäla till Försäkringskassan/arbetslöshetskassan mellan vilka tidpunkter som denne närvarar vid olika politiska aktiviteter/förrättningar. Sjukersättningen och/eller arbetslöshetsersättningen kan komma nedsätts för motsvarande tid.

Den förtroendevalde ska alltid kommunicera med sin handläggare vid respektive myndighet före deltagande i politiska aktiviteter/förrättningar. Får förtroendevald sjukersättning måste ansökan om vilande ersättning göras till Försäkringskassan innan den förtroendevalde börjar utföra sitt uppdrag.

5.3 Ersättning för barnpassning

Ersättning avseende kostnad för behövlig passning av barn som inte fyllt 12 år ersätts med styrkta kostnader för sådan passning i samband med förrättning dock högst 150 kronor/timme. Ersättning betalas inte ut för tillsyn som utförs av närstående eller sammanboende och inte heller för tid då barnet vistas eller kan vistas i ordinarie barnomsorg eller skola.

5.4 Partigrupp

Ersättning för förlorad arbetsförtjänst samt övriga kostnader som förtroendevald har i samband med deltagande i partigrupp betalas till ledamot/ersättare i kommunfullmäktige för dels upp till två heldagssammankomster inom partigrupperna per kalenderår, dels upp till tio gruppsammankomster per kalenderår i anslutning till fullmäktiges sammanträden.

Ersättning utgår inte om man har sammanlagt fast kommunalt arvode på 20 % och högre per månad av riksdagsmannaarvodet.

5.5 Ersättning för förlorad pensionsrätt

Förtroendevalda har rätt till ersättning för förlorad pensionsförmån. Ersättningen är 4,5 %. Ersättningen beräknas på den sammanlagda utbetalade ersättningen för förlorad arbetsförtjänst under året innan. Ersättningen utbetalas vid ett tillfälle under året, detta sker under februari/mars. Genom denna utbetalning har kommunen fullgjort sin lagliga skyldighet att ersätta den förtroendevalde för förlorad pensionsförmån. För förtroendevald som bedriver egen näringsverksamhet utan att inneha anställning och som kan styrka att pensionsförmån har förlorats har rätt till ersättning för förlorad pensionsförmån med verifierat belopp.

5.6 Resor och reskostnader

Ersättning utgår för förtroendevald för resa till och från sammanträde med nämnd eller kommunfullmäktige. Reseersättningar utbetalas även till av kommunfullmäktige och nämnder utsedda grupper, till deltagare i fasta referensgrupper samt till av kommunfullmäktige och nämnder utsedda utskott, grupper och råd.

Reseersättning utgår med ett belopp enligt bilersättningsavtalet, BIA.

Reseersättning för resa i samband med justering av protokoll utgår i enlighet med ovanstående stycke om justeringen inte sker i anslutning till annan arvoderad förrättning.

Ersättning för resor enligt ovan utgår endast under förutsättning att den förtroendevalda är fortsatt valbar för förtroendeuppdrag i Sandvikens kommun.

Det för kommunens anställda gällande reseavtalet tillämpas för de förtroendevalda vid längre förrättningsresor.

Förtroendevalda med funktionsnedsättning har rätt till skälig ersättning för styrkta resekostnader som uppkommer när de fullgör sina uppdrag. Ersättning betalas ut som eget utlägg.

5.7 Utbildningar

Till relevanta utbildningar inom ämnesområden betalas ut förlorad arbetsförtjänst samt övriga kostnader som förtroendevald har i samband med deltagande i utbildning. Ordförande i nämnd avgör vilka utbildningar som är relevanta för uppdraget.

6. Tidsgräns för yrkande om ersättning

Yrkande om ersättning för förlorad arbetsinkomst, annan ersättning eller kostnad ska framställas och styrkas senast sex månader från dagen för sammanträdet eller motsvarande.

Yrkande om förlorade pensionsförmåner ska framställas senast inom två år från pensionstillfället.

7. Tolkning och revidering av arvoden

Samtliga arvoden fastställs till en procentsats av det månatliga riksdagsmannaarvodet. Justering av beloppen i arvodena sker varje år den 1/11 i enlighet med förändringar av riksdagsmannaarvodet. Justeringar av arvoden kan ske om kommunfullmäktige finner skäl till detta.

Frågor om tolkning och bestämmelser om arvoden till förtroendevalda i enskilda fall avgörs av kommunstyrelsens serviceutskott.

Förslag till revidering av arvodesbestämmelserna upprättas av serviceutskottet. Utskottet utser tjänsteman som fortlöpande ansvarar för att bestämmelserna uppdateras.

8. Förtroendevaldas ansvar

Det är varje förtroendevalds ansvar att korrekta underlag för utbetalning av arvoden och ersättning lämnas in, samt att uppgifter ändras vid till exempel arbetslöshet. De uppgifter som lämnas in är i regel allmänna handlingar som kan komma att begäras ut av allmänhet, andra myndigheter eller media.